

Alla får säga sin mening

Berättelse

I Sverige har man ofta möten. Man har möten på jobbet, i skolan och i föreningar. På ett möte pratar man om olika saker. Sedan tar man ett beslut tillsammans.

Ordet "konsensus" betyder ungefär samsyn eller enighet. Det betyder att man pratar tills alla är överens, eller åtminstone kan acceptera beslutet. På ett svenskt möte är det vanligt att alla får komma till tals. Det betyder att alla får säga sin mening. Man lyssnar på varandra. Sedan försöker man hitta ett beslut som alla kan leva med.

I Sverige är det vanligt att en chef inte bestämmer ensam. Chefen vill ofta höra vad medarbetarna tycker först. Sedan tar man beslutet. Man säger att beslutet blir förankrat, alltså att fler har varit med och tyckt till.

Ett svenskt möte har ofta en dagordning. En dagordning är en lista med saker man ska prata om. Ibland fikar man också under mötet, alltså dricker kaffe och äter något litet.

Att söka konsensus har både fördelar och nackdelar. En fördel är att fler är med och bestämmer. Då blir det ofta lättare att genomföra beslutet, och det blir färre konflikter. En nackdel är att det tar längre tid. Man måste ha många möten och prata mycket.

Är du ny i Sverige? Då är ett tips att du säger din åsikt på jobbet eller i ett grupparbete. Det är ofta uppskattat. Om du är tyst kan andra tro att du inte vill vara med och bestämma.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
möte	när flera personer träffas för att prata och bestämma
beslut	när man bestämmer vad man ska göra
konsensus	samsyn; enighet; att alla är överens eller kan acceptera
överens	när alla tycker lika eller kan acceptera samma sak
komma till tals	att få säga sin mening
acceptera	att säga ja till något; att kunna leva med det
medarbetare	en person som arbetar på samma ställe
dagordning	en lista med saker man ska prata om på mötet
förankrad	väl stödd; något som många har fått tycka till om
fördel	något som är bra med en sak
nackdel	något som är dåligt eller svårt med en sak
åsikt	vad man tycker om något

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad betyder ordet "konsensus"?
  1. Att man har bråttom.
  2. Samsyn eller enighet; att alla är överens eller kan acceptera beslutet.
  3. Att chefen bestämmer allt själv.
2. Vad vill en chef i Sverige ofta göra innan ett beslut tas?
  1. Bestämma helt ensam utan att fråga någon.
  2. Höra vad medarbetarna tycker.
  3. Säga upp medarbetarna.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. På ett svenskt möte är det vanligt att alla får säga sin mening.
  2. Ett svenskt möte har ofta en dagordning.
  3. Alla svenskar tycker om möten.
4. Varför kan det ta längre tid att söka konsensus? Svara med egna ord.
5. Varför är det ofta bra att säga sin åsikt om man är ny i Sverige?

Facit

1. Samsyn eller enighet; att alla är överens eller kan acceptera beslutet.
1. Höra vad medarbetarna tycker.
1. ja b) ja c) det står inte i texten (texten säger inget om vad alla svenskar tycker)
- Exempel på svar: För att alla ska få säga sin mening först. Man måste ha många möten och prata mycket innan man bestämmer.
- Exempel på svar: Det är ofta uppskattat. Om man är tyst kan andra tro att man inte vill vara med och bestämma.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret introduktion till svensk möteskultur och ordet konsensus. Tema: värderingar och sociala koder i arbetslivet. Fråga 4 kräver en första enkel slutsats. Låt eleverna jämföra med hur beslut tas på möten i deras egna länder – bestämmer chefen, eller får alla tycka till?

Diskussionsfrågor

- Hur tar man beslut i en grupp där du kommer ifrån? Bestämmer en chef, eller får alla säga sin mening?
- Tycker du att det är bra att alla får komma till tals på ett möte? Varför eller varför inte?
- Är det lätt eller svårt för dig att säga din åsikt i en grupp? Varför?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en gång när en grupp tog ett beslut tillsammans. Vad handlade det om och hur kände du dig?

Källor och faktagranskning

- Regeringskansliet (Regeringen.se), Remisser – om hur berörda får tycka till innan riksdagen beslutar om en lag: <https://www.regeringen.se/remisser/>
- Regeringsformen (1974:152) 7 kap. 2 § – beredningskravet vid regeringsärenden, via Sveriges riksdag: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform_sfs-1974-152/
- Ledarna (chefsorganisation), Är konsensus alltid den bästa vägen framåt?: <https://www.ledarna.se/branschforeningar/ledarna-inom-offentlig-sektor/nyheter/ar-konsensus-alltid-den-basta-vagen-framat/>
- Domarbloggen (Sveriges Domstolar), Remissförfarandet – En viktig del av lagstiftningsprocessen: <https://www.domarbloggen.se/remissforfarandet-en-viktig-del-av-lagstiftningsprocessen/>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Ordet "konsensus" betyder ungefär "samsyn" eller "enighet" – att man pratar tills alla i gruppen är överens, eller åtminstone kan acceptera, det beslut som tas. I Sverige är det vanligt att försöka förankra beslut: den som leder ett möte vill ofta höra vad medarbetarna tycker innan beslutet tas, i stället för att bestämma ensam. På många arbetsplatser och i skolan väntas alla komma till tals; det är vanligt med en dagordning (en lista över vad mötet ska handla om) och ibland fika under tiden. Ett tydligt exempel på konsensustänkandet i staten är remissförfarandet: innan riksdagen beslutar om en ny lag får myndigheter, organisationer, företag och även privatpersoner lämna synpunkter på förslaget. Att hämta in synpunkter från berörda regleras i regeringsformen (7 kap. 2 §); de som svarar (remissinstanser) får som regel minst tre månader på sig. En fördel som ofta nämns är att besluten blir mer förankrade och därmed lättare att genomföra, med färre konflikter. En nackdel som ofta nämns är att processen kan ta lång tid, med många möten och mycket diskussion. För den som är ny i Sverige är det ofta uppskattat att man säger sin åsikt; tystnad kan tolkas som att man inte vill vara med och bestämma. OSÄKERHET OCH MYTER: Historiska "rötter" till konsensuskulturen (byalag, sockenstämmor, landskapsting eller vikingatidens ting) framställs ofta i populära texter, men det är inte säkert belagt att dagens möteskultur härstammar direkt därifrån – texterna skriver detta försiktigt ("det sägs", "en vanlig förklaring är"). Generaliseringen "svenskar söker alltid konsensus" undviks till förmån för "i Sverige är det vanligt att..."; alla individer och arbetsplatser fungerar inte likadant. Kulturmodeller som Hofstedes dimensioner (att Sverige har låg maktavstånd och är en "feminin" kultur) är modeller och generaliseringar, inte exakta fakta om enskilda personer, och attribueras till källan om de nämns. Om konsensus är bra eller dåligt är omtvistat; texterna håller sig neutrala ("många tycker", "andra menar").

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.